

ки, зразки поведінки. Але якщо на інституційному рівні можна раціонально контролювати процес перебудови, то ціннісно-нормативний рівень з труднощами і далеко не повністю піддається усвідомленню. Відповідні їй механізми - більш жорсткі і консервативні.

Одна з проблем модернізації - конфлікт цінностей. Багато цінності західної культури не вживаються у деяких культурних середовищах. Індивідуалізм, наприклад, визнається як суто західний продукт. У зв'язку з цим становить інтерес вивчення західними вченими проблемами "сучасної особистості".

Як впливають на людини сучасні процеси? Які особистісні установки, якості, цінності, звички в ньому формуються? Деякі автори намагалися виділити "особистісний синдром", "сучасний менталітет" (Р. Белла) або модель "сучасної людини" (А.С. Інкелес). Особистісна зрілість передбачає досягнення відповідності між груповими самоідентифікаціями людини та її внутрішнім, своєрідним змістом. Напрямок особистісного розвитку індивіда, носія певної культури, має відповідати цінностям, прийнятим у даній культурі, і неможливо виділити особистісні властивості, ідеальні для всіх часів і народів. Причому міжкультурні відмінності, ймовірно, відносяться не стільки до набору необхідних культурою особистісних властивостей, скільки до різного розуміння їх наповнення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. 1. Байдужість, апатія [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: http://psychologis.com.ua/bezrazlichiezpt_apatiya.htm.
2. Божович Л. И. Психологические закономерности формирования личности в онтогенезе // Проблемы формирования личности: Избранные психологические труды / Под ред. Д. И. Фельдштейна. М.: МПСИ, Воронеж: НПО "МДЭК", 2001. – 352 с
3. Дідух О. Байдужість [Електронний ресурс] / О. Дідух. – 2010. – Режим доступу до ресурсу: <http://old.dyvensvit.org/blogs/568.html>.
4. Додонов Б.И. В мире эмоций / Б. И. Додонов. – К.: Политиздат. – 1987. –140 с.
5. Короткий курс лекцій з дисципліни «Соціологія» [Перехідні суспільства 1,2,10]

Вероніка Кир'янова

*здобувач вищої освіти (магістерський рієнь)
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування*

Науковий керівник:

Інна Шинкаренко

*доцент кафедри гуманітарних дисциплін
та психології поліцейської діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат психологічних наук, доцент*

ПРОТИДІЯ ФЕЙКОВІЙ ІНФОРМАЦІЇ В СОЦІАЛЬНИХ МЕДІА

Багато країн світу знаходяться у центрі інформаційної війни, Україна далеко не виключення, одним із засобів ведення якої є фейкова інформація. Фейкова інформація в соціальних медіа поширюється через блоги і мікроблоги, соціальні мережі, віртуальні соціальні світи і т.д. Найчастіше фейкова інформація пов'язана з політичними і військовими діями між різними країнами. Основними носіями такої інформації є агенти країни-агресора, які розповсюджують неправдиві чутки. Основна ціль таких агентів ввести людей в оману. Але, як показує практика, не лише агенти поширюють неправдиві чутки в соціальних медіа, періодично і професійні журналісти поширюють фейкові повідомлення на своїх соціальних сторінках у мережі. Відрізнити правду від обману іноді дуже складно, тому боротись з такою інформа-

цією іноді нереально.

Фейк — це подання фактів у спотвореному вигляді або подання свідомо неправдивої інформації, спосіб маніпуляції свідомістю шляхом надання неповної інформації, спотворення контексту, частини інформації з метою підштовхнути аудиторію до дій чи думок, які потрібні маніпулятору [1].

У фейкової інформації завжди є певна мета, тому у соціальних медіа поширюють неправдиву інформацію залежно від їхнього завдання: посіяти паніку серед людей; почати релігійну, расову або міжнаціональну суперечку; поширити неправдиві чутки, щодо певних фактів, для того щоб заплутати людей та відвести їх від правди; створити негативну думку про кого-небудь; впливати на свідомість людей; отримати матеріальну вигоду та підняти власний рейтинг.

Яскравим прикладом став експеримент, який провів на українських журналістах Інститут розвитку регіональної преси, який розіслав редакціям ЗМІ фальшивий прес-реліз про небезпеку кульових блискавок, які відчують хвилині страху й можуть атакувати. Підписали цей текст неіснуючою Всесвітньою організацією управління океану й атмосфери (NASA). Мета провокації - перевірити, як українські журналісти дотримуються професійних стандартів. Українські журналісти повинні були перевірити отриману інформацію, але натомість інформаційні агентства й телеканали, не кажучи вже про півсотні фейсбук-груп та ютуб-каналів, розмістили фейкову інформацію на своїх сторінках та каналах [2].

Ця фейкова новина була відома майже всім користувачам інтернету, коли у 2019 пожежі відбувалися в різних точках Землі, а стурбовані люди поспішали ділитися новинами про це. Однак користувачі соціальних мереж так сильно хотіли повідомити про жахи, що коїлись в Австралії або Амазонії, що навіть не перевіряли джерела фотографій. Той твіт про пожежі в Амазонії зібрав тисячі відгуків. Тільки на фото були зображені інші пожежі, з'ясував портал Mother Jones. Розглянувши всі опубліковані фотознімки, вищевказаний портал виявив, що на одному зі знімків зображена пожежа в Каліфорнії, на другому - пожежа в Амазонії, але, за даними Guardian, вона виникла в 1989 році, третій знімок взагалі зробила жінка, яка померла ще в 2003 році, четвертий - це цифрова карта пожеж в Південній Америці з новинного веб-сайту InfoAmazonia. Тоді, не перевіривши інформацію про пожежі, зробив твіт навіть президент Франції Еммануель Макрон та прикріпив один зі знімків до свого посту [3].

Декілька років тому в Україні та в усьому світі не усвідомлювали який масштаб загрози несе у собі дезінформація населення. Неправдиві повідомлення займають великий відсоток інформаційного простору і, як результат, мають значний негативний вплив на користувачів соціальних мереж. Найчастіше люди вірять у спотворення реального, у так звані фейки, адже відрізнити фейк від правди дуже важко. Саме тому у багатьох країнах світу розпочато боротьбу з фейковими новинами.

Один із засновників «Вікіпедії» Д. Вейлз створив новинний сайт, покликаний боротися з фейковими новинами. Як повідомляє The Verge, сайт, який отримав назву WikiTribune, який об'єднує професійних журналістів і спільноту читачів для створення новин. У Сполучених Штатах Америки з'явилася Firstdraft News – коаліція провідних світових медіа, які об'єдналися заради кращого фактчекінга. Серед найбільш відомих учасників CNN, Washington Post, The New York Times, Al Jazeera, Facebook, Google і Twitter. В Україні вже понад три роки команда сайту Stopfake.org займається пошуком фальшивих новин та їх спростуванням, а також неодноразово доводила неправдивість повідомлень, абсурдних, аморальних, нелогічних, що не лише поширювалися в нашій країні, а й формували уявлення про українські події й українців у міжнародній аудиторії. За підсумками 2016 р. було оброблено понад 300 повідомлень, а за весь час існування зроблено понад 1 тис. спростувань [4].

Для того щоб розпізнати фейкову новину у соціальній мережі, видання The Huffington Post розробили перелік правил, як їх розпізнати: прочитати не тільки назву публікації, а ознайомитись з усім текстом новини; оцінити отриману інформацію, відкинути малознайомі і погано розроблені сайти; звернути увагу на час публікації та дату; дізнатись, хто автор публікації та ознайомитись з його попередніми публікаціями; ознайомитись з джерелами, на які

опирається публікація; перевірити сумнівні підписи та фотографії до них; не поширювати новину на своїй сторінці поки не перевірите правдивість інформації, адже можете допомогти поширенню фейкової новини; дізнатись, яку інформацію надають інші відомі видання з цього приводу, і якщо інші джерела інформації про даний факт нічого не повідомляють, велика вірогідність, що це фейк.

Аналізуючи вищевикладене, у нас виникає потреба у повному висвітленні новин та контролі за публікаціями. Нам потрібна більша кількість аналітиків, які будуть пропускати через фільтр фейкові новини та не допускати їх розповсюдження у соціальних медіа. Необхідна база, яка буде виявляти та збирати усю фейкову інформацію, що може негативно вплинути на населення, викликати паніку, негативний настрій суспільства. Також, потрібно навчити людей відрізняти правдиву інформацію від фейкової, що допоможе їх уберегти від дезінформування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Інститут масової інформації. Як визначити та зловити фейк? веб-сайт. URL: <https://imi.org.ua/advices/yak-vuznachyty-ta-zlovyty-fejk-i2388> (дата звернення: 10.11.2020).
2. Топ-10: фейки 2018 року. Кульові блискавки відчувають хвилі страху й можуть атакувати. веб-сайт. URL: <https://ms.detector.media/profstandarti/post/22268/2018-12-29-top-10-feiki-2018-roku/> (дата звернення: 10.11.2020).
3. Епоха обману наближається до кінця. Але деякі фейкові новини запам'ятаються надовго. веб-сайт. URL: <https://360tv.ru/news/tekst/epoha-obmana/> (дата звернення: 10.11.2020).
4. Оксана Пригорницька. Фейкова інформація в соціальних медіа: виявлення, оцінка, протидія. веб-сайт. URL: http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=3493:fejкова-informatsiya-v-sotsialnikh-media-viyavlennya-otsinka-protidiya&catid=81&Itemid=415 (дата звернення: 10.11.2020).

Софія Коваленко,

учениця 9 класу, СЗШ №58, м. Дніпро

Науковий керівник:

Ірина Царьова

доцент кафедри

українознавства та іноземних мов

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ,

доктор філологічних наук

ФЕНОМЕН ПОНЯТТЯ «ЄВРОЛЕКТ»

Глобалізм країн Європи поступово переходить із «дому національного буття» (М. Гайдегер) до «спільного європейського дому». Існування Європейського Союзу (ЄС) та розвиток мовної політики об'єднаної Європи в лінгвістиці визначає місце та значення феномену *євролект*. Формуванню євролекту, як «нової мовної сутності» [6] сприяли інтеграційні процеси у Західній Європі ХХ ст. Постійні зміни в житті змушують нас винаходити нові слова. Хоча етимологію багатьох слів відстежити вже досить важко, але є й такі, чиє виникнення в мові має точну дату і навіть автора: *twitter* (Джефрі Чосеру), *panorama* (Роберт Баркер).

У сучасній юридичній лінгвістиці ХХІ ст. запроваджено новий напрям досліджень – *євролінгвістика*, яка розвивається в напрямку поглиблення прагматичного аспекту дослідження. Одним із перспективних питань на межі перетину власне лінгвістичної та правової науки є вивчення євролекту. Лінгвістичні дослідження євролекту засвідчили динамічність на зарубіжних теренах і нестачу фундаментальних розвідок зазначеної проблематики в українській лінгвістиці, що зумовлює актуальність обраної теми.